Преузето са www.pravno-informacioni-sistem.rs

На основу члана 67. ст. 1. и 5. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон, 10/19, 6/20 и 129/21),

Министар просвете доноси

ПРАВИЛНИК

о допунама Правилника о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања

"Службени гласник РС – **Просветни гласник** ", **број 13 од 31. августа 2023**.

Члан 1.

У Правилнику о програму наставе и учења за седми разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/19, 1/20, 6/20, 8/20, 5/21, 17/21 и 16/22), у делу: „3. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ”, у програму предмета: „**ЛИКОВНА КУЛТУРА**”, после одељка: „III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА”, **додаје се** одељак: „IV. ДОДАТНИ САДРЖАЈИ ПРОГРАМУ ЛИКОВНА КУЛТУРА КОЈИ ИЗРАЖАВАЈУ ПОСЕБНОСТ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ”, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

У програму предмета: „**МУЗИЧКА КУЛТУРА**”, у одељку: „IV. ДОДАТНИ САДРЖАЈИ ПРОГРАМУ МУЗИЧКА КУЛТУРА КОЈИ ИЗРАЖАВАЈУ ПОСЕБНОСТ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ”, после тачке: „1. ХРВАТСКА НАЦИОНАЛНА МАЊИНА”, **додаје се** тачка: „2. РУСИНСКА НАЦИОНАЛНА МАЊИНА”, која гласи:

„2. РУСИНСКА НАЦИОНАЛНА МАЊИНА

УПОЗНАВАЊЕ МУЗИКЕ РАЗЛИЧИТИХ ЕПОХА

Предхришћанско доба
Календарско-обредне песме

Средњи век
Доба Кијевске Русије: световна и духовна музика
Барок и класицизам
Народна музика
Духовна музика – канти и псалми, духовни концерт

ПРЕПОРУЧЕНЕ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗА ПЕВАЊЕ ИЛИ СВИРАЊЕ

Химне
1. Браца Русини (Браћо Русини) – Ђ. Папхархаји, И. Тимко

Народне песме
1. Кед би чарни очка (Када би црне очи) – русинска народна песма
2. Ишло дзивче по воду (Ишла је девојка по воду) – русинска народна песма
3. Бимбора, бимбора – русинска народна песма
4. Шугаїчко прешвечени (Драги је убеђен) – русинска народна песма
5. До нас хлапци, до нас (Код нас момци, код нас) – русинска народна песма

Ауторске песме
1. Кадзи иду днї (Куда иду дани) – М. Даждиу, М. Пап
2. Цихо, цихше, помали (Тихо, тише, полако) – А. Прокоп, Ј. Сивч

3. Били орґони (Бели јоргован) – Ј. Солонар, Ј. Сивч
4. За Дунай (За Дунав) – М. Даждиу, А. Тимко

Духовне песме
1. Бог ся раждає (Бог се рађа) – русинска божићна песма
2. Небо и земля (Небо и земља) – русинска божићна песма
3. Многая лїта (Многаја љета) – Д. Бортњански

Забавна музика
1. Керестурски тополї (Крстурске тополе) – Ђ. Лаћак, Ј. Сивч
2. Нашмеяней дзивки (Насмејаној девојци) – Ј. Сивч

ПРЕПОРУЧЕНЕ КОМПОЗИЦИЈЕ ЗА СЛУШАЊЕ

Химне
1. Браца Русини (Браћо Русини) – Ђ. Папхархаји, И. Тимко

Народна музика
1. Слушање примера традиционалне музике карпатског и панонског региона извођених на народним инструментима као што су трембита, цимбале, фујара, гајде, пастирски рог и др.
2. Русинске песме и игре по слободном избору у извођењу националног оркестра.

Музика различитих историјских епоха
1. Пример партесног певања по избору, н.пр. М. Дилецки: Єдинородни Сине, Воскресни канон (Јединородниј Сине, Васкршњи канон)
2. Канти, псалми по избору, н.пр. Шедше триє цари, Нова радїст стала (Шедше трије цари, Нова радист стала)
3. Духовни концерт по избору, н.пр. Д. Бортњански: Концерт ч. 34 „Да воскреснет Бог” (Концерт бр. 34 Да воскреснет Бог), Концерт ч. 3 „Господи, силою Твоєю” (концерт бр. 3 Господи, силоју Твојеју)
4. Д. Бортњански: Херувимска писня, Многая лїта, Буди имя Господне (Херувимска песма, Многаја љета, Буди имја Господне).”

У програму предмета: „**ИСТОРИЈА**”, у одељку: „IV. ДОДАТНИ САДРЖАЈИ ПРОГРАМУ ИСТОРИЈА КОЈИ ИЗРАЖАВАЈУ ПОСЕБНОСТ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ”, после тачке: „1. ХРВАТСКА НАЦИОНАЛНА МАЊИНА”, **додаје се** тачка: „2. РУСИНСКА НАЦИОНАЛНА МАЊИНА”, која гласи:

„2. РУСИНСКА НАЦИОНАЛНА МАЊИНА

РУСИНИ У УГАРСКОЈ ОД XVIII ДО КРАЈА XIX ВЕКА

Досељавање Русина из североисточних области Угарске у Бачку у XVIII веку (Почетак велике колонизације Бачке у XVIII веку; Разлози и початак насељавања Русина у Бачку; Економске и социјалне прилике русинских досељеника у Бачкој; Црквено-религијски живот; Просвета и култура).

Русини у Бачкој и Срему у првој половини XIX века (Социјално-економске прилике; Формирање нових русинских колонија у Бачкој и Срему; Просвета и култура; Црквено-религијски живот).

Русини у Бачкој и Срему у другој половини XIX века (Револуција 1848/1849.: друштвене промене и национални програми; Културно-национални контакти Русина у Бачкој и Срему са Русинима на Закарпатју; Социјално-економске прилике; Просветне и култутрне прилике; Демографска ситуација: нови таласи пресељавања Русина у Бачку и Срем и настављање миграција).”

У делу: „4. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ”, одељак „Назив програма: МАТЕРЊИ ЈЕЗИК/ГОВОР СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ”, после програма: „ВЛАШКИ ГОВОР СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ”, додаје се програм: „НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ”, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Просветном гласнику”, а **примењује се почев од школске 2023/2024. године**.

Број 110-00-110/2023-04

У Београду, **21. августа 2023.** године

Министар,

проф. др Славица Ђукић Дејановић, с.р.

IV. ДОДАТНИ САДРЖАЈИ ПРОГРАМУ ЛИКОВНА КУЛТУРА КОЈИ ИЗРАЖАВАЈУ ПОСЕБНОСТ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

1. РУСИНСКА НАЦИОНАЛНА МАЊИНА

ОРИЈЕНТАЦИОНИ ИЗБОР ЛИКОВНИХ ДЕЛА И СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ (додатни саджај)

I ЦЕЛИНА: АРАБЕСКА

Примери из народне примењене уметности (неколико примера ручних везова и осликаних ускршњих јаја)

II ЦЕЛИНА: ПРОПОРЦИЈЕ

Распеће, Непознати аутор 1894.

Споменик погинулим борцима у Кули, Стеван Боднаров 1951.

III ЦЕЛИНА: КОМПОЗИЦИЈА И ПРОСТОР

Црква Водице (Руски Крстур) 1829.

Спомен парк – Јајинци, Стеван Боднаров 1951.

Споменик погинулим борцима у Руском Крстуру, Еуген Кочиш

Разговор са Маљевичем, Владимир Кољесар 1970.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Fach	Deutsch mit Einbeziehung von ethnokulturellen Komponenten
Ziele	Ziele des Faches Deutschmit Einbeziehung von ethnokulturellen Komponentenist die Pflege der deutschen Sprache durch Lesen von literarischen Werken, Kennenlernen und Verstehen von deutscher Geschichte und Kultur in den deutschsprachigen Ländern (BR Deutschland, Österreich, die Schweiz) und der Donauschwaben wegen der Achtung von Tradition, Kultur und Entwicklung der Interkulturalität als Lebensweise der modernen Gesellschaft.
Klasse	Sieben
Jahresstundenzahl	72 Stunden

LERNERGEBNISSE Nach dem bearbeiteten Themenfeld/Thema wird der Schüler fähig sein:	**THEMENFELD/ THEMA**	**INHALTE**
1. Deutsche Sprache und Literatur		
– die Wörter richtig auszusprechen und dabei auf den Wortakzent und Satzintonation zu achten; – klar zu sprechen und dabei auf die Normen der deutschen Sprache zu achten; – klar und fließend altersgemäße literarische und andere Texte vorzulesen; – verschiedene Formen des Geschichtenerzählens richtig zu verwenden wie o Beschreibung des Porträts o Beschreibung der Landschaft o Erzählung in der ersten und dritten Person; – auf Grund eines literarischen Textes einen mündlichen Text zu verfassen; – einen mündlichen Text zum Thema aus dem Alltag auf Grund von Vorgaben zu verfassen; – einen schriftlichen Text auf Grund eines gelesenen literarischen Textes zu verfassen; – einen schriftlichen Text zum Thema aus dem Alltag auf Grund der Vorgaben zu verfassen; – einen freien Text zu verfassen; – die Vergangenheitsformen Perfekt und Präteritum richtig zu verwenden; – den Imperativsatz und die Temporalsätze richtig zu verwenden; – lyrische und epische Literaturformen zu vergleichen; – in einem Literaturwerk das Thema und das Motiv zu erkennen; – in einem Literaturwerk die Hauptfiguren zu erkennen und ihre Merkmale zu nennen; – den Inhalt einer Theatervorstellung oder eines Films für Kinder und Jugendliche darzustellen und die Merkmale der Haupthelden zu nennen; – wenigstens einen serbischen Film für Kinder und Jugendliche mit ähnlicher Handlung zu nennen; – die Schule im 19. Jahrhundert und heute zu vergleichen; – ein Volkslied auf Deutsch und ein Lied mit demselben Thema auf Serbisch zu interpretieren; – einige Unterschiede zwischen Jungen und Mädchen in der Pubertät zu nennen;	Richtige Aussprache	– Betonung mehrsilbiger Wörter. – Betonung von Komposita. – Intonation und Pausen im Zusammenhang mit Satzzeichen. – Satzakzent und Intonation bei Wortfragen.
	Sprache und sprachlicher Ausdruck – mündlich – schriftlich Literatur – in Deutschland – in Österreich – in der Schweiz – der Donauschwaben	– Wortschatzbereicherung. – Synonime, Antonyme. – Internationalismen. – Donauschwäbische Dialektismen und ihre Äquivalenten im Hochdeutschen. – Inhaltsdarstellung eines literarischen /nicht-literarischen Textes. – Landschaftsbeschreibung. – Porträtbeschreibung. – Gelenktes Erzählen – Gelenkter schriftlicher Aufsatz. – Freier schriftlicher Aufsatz. – Deutsche Bildungssprache und das Donauschwäbische – Unterschiede. – Erzählen in der Vergangenheit – Verwendungvon Kausalsätzen, Temporalsätzen, Objektsätzen Poesie 1. Cornelia Scholtes: Die Familie Nashorn ist verreist 2. Roswitha Fröhlich: Frage 3. Alfons Schweigert: Die sechs Ws 4. Volkslied: Ich bin dein, du bist mein 5. Ute Andersen: Traum 6. Hans Manz: Wunder des Alltags 7. Walther von der Vogelweide: Unter der Linde 8. Josef Lichius: Der Sommer schlägt die Federbälle Prosa 1. Annette Webersberger: Ferienlag 1. Achim Berger:Wie Pizza zu spät gekommen ist) 2. Manfred Mann: Aus dem Schultagebuch einer Schülerin im Jahre 2128 3. Edith Tauscheck:Wie sind Jungen, wie sind Mädchen? 4. Cornelia Scholtes: Tiere im Winter 5. Cornelia Scholtes:Wetterbericht 6. deutschland.de: Wie Deutschland wohnt 7. Erich Kästner: Wie Eulenspiegel die Kranken heilte 8. George G. Peterson: Till Eulenspiegel, Übersetzung ins Serbisch von Anica SavićRebac–nach Wahl 9. Kerstin Granz: Computer überall – Wo braucht man sie? 10. Rolf Krenzer:Schwimmtag Drama Film 2014: Till Eulenspiegel 1.Teil https://www.dailymotion.com/video/x80c6db Film: Wie war die Schule vor 100 Jahren? https://www.youtube.com/watch?v=510ymihDdbk Film: Die Banatschwäbische Hochzeit so wie anno dazumal https://www.youtube.com/watch?v=YfCxRyls_eI

– die Geschichte von Kindern aus einem Kinderdorf in Deutschland und in SremskaKamenica zu erzählen; – die Geschichte von Til Eulenspiegel zu erzählen und eine entsprechende Figur in der serbischen Volksliteratur zu nennen (z. B. Ćosa) – ein mittelalterliches Gedicht zu rezitieren;		
2. Ethnokulturelle Komponenten		
– ethnokulturelle Komponenten und Werte zu erkennen; – historische und geografische Merkmale von der Wojwodina und Serbien im 19. Jahrhundert und am Anfang des 20. Jahrhunderts zu erkennen; – einige Räume (Küche, Schlafzimmer...) im Haus der ersten deutschen Ansiedlern in der Wojwodina darzustellen; – die deutschsprachige Länder und ihre Hauptstädte zu nennen und sie an der Landkarte zu zeigen; – die wichtigsten Sehenswürdigkeiten in Berlin zu nennen; – die Merkmale der Hochzeitsbräuche der Donauschwaben zu nennen und mit den Hochzeitsbräuchen der Serben in der Wojwodina zu vergleichen; – die Arbeit der Bauern im 18. und 19. Jahrhundert auf dem Gebiet der Wojwodina zu kennen, sowohl der Donauschwaben als auch der Serben (Sümpfe entwässern, den Boden in fruchtbares Ackerland verwandeln); – einen für die Lernenden neuen traditionellen Tanz von Deutschen aus dem deutschsprachigen Raum zu tanzen; – – als Schüler der 7. Klasse an der Organisation der Festen des deutschen Brauchtums (Weihnachten, St. Nikolaus, St. Martin und Ostern) aktiv teilzunehmen; – – als Schüler der 7. Klasse an der Gestaltung der fünften Jahreszeit, der Zeit vor dem 40-tägigen Fasten (Fasching) aktiv teilzunehmen; – das Leben und das Werk mindestens eines Malers der Donauschwaben zu kennen; – eine eigene Rezeptsammlung für traditionelle Gerichte von Donauschwaben, von Deutschen aus dem deutschsprachigen Raum und von Serben zusammenzustellen; – aufgrund eines Rezepts mit Hilfe eines Erwachsenen (Eltern, Lehrer) ein Gericht von Donauschwaben vorzubereiten; – volkstümliche und zeitgenössische Kinderlieder zu singen, die sich auf Feiertage und Alltag beziehen und für das Alter der 7. Klasse geeignet sind; – einen Hörtext oder Lesetext zu illustrieren; – seine/ihre Kreativität mit verschiedenen Techniken zu verschiedenen Themen zu äußern.	Geschichte, Erdkunde Tradition und Kultur – Feste – Volkstracht – Gastronomie – Volkstanz – Theater, – Film	Einrichtung eines deutschen Hauses in der Wojwodina. Schulordnung in der Wojwodina im 19. Jahrhundert Die deutschsprachigen Länder; die Bundesrepublik Deutschland, Österreich, die Schweiz und Liechtenstein; Hauptstädte und Nachbarländer Berlin, die Hauptstadt von Deutschland Hochzeitsbräuche bei den Donauschwaben Hochzeitsbräuche unter Serben. Feiertage: St. Martin, St. Nikolaus, Weihnachten, Ostern, Fasching und die damit verbundenen Bräuche bei den Deutschen im deutschsprachigen Raum und bei den Donauschwaben. Volkstanz der Donauschwaben: – Fröhlicher Kreis Serbischer Volkstanz – in der Absprache mit dem/der Musiklehrenden/ Sportlehrenden Zusammenstellung einer Rezeptsammlung für die Gerichte von Donauschwaben, von Deutschen aus dem deutschsprachigen Gebiet und von Serben. Kulturelle Veranstaltungen im Verband der Donauschwaben. Besuch bei dem Heimathaus in SremskiKarlovci (direkt oder virtuell) und eine Präsentation davon. Textauswahl aus der Jugendzeitschrift Mosaik Eine Auswahl passender Texte aus dem Kinder- und Jugendmagazin Mosaik. MeinLenau-Podcast – Beiträge nach Auswahl.
	Musik – Singen – Hören	Hören und Singen 1. Arnd Mechsner:Wir fliegen 2. HighFive Junge du bist peinlich 3. Лариса Шолис: Ја сам ја (Ich bin ich) 4. Reinhard Horn:Ferienzeit 5. DetlevJöcker: Tanzlied der Tiere 6. LarissaSchoriesDas Leben ist so schön) 7. LarissaSchories :Sommer, Sonne und Meer
	Kunst	Weihnachtsschmuck basteln und im Klassenzimmer Weihnachtsbäume schmücken. Kennenlernen der Gemälde von Stefan Jäger, einem Maler des 19. Jahrhunderts. Malen mit Temperafarben oder Aquarell: Ein Zimmer im Haus der Donauschwaben in der Wojwodina. Bauer auf dem Feld (nach Motiven von Stefan Jäger) Modellbau eines Zimmers im Haus der Donauschwaben. Faschingsmasken basteln und malen. Malen zum Thema: Inneneinrichtung eines typischen Hauses der Donauschwaben. Fotocollage zum Thema Schule in der Vergangenheit und in der Zukunft, die zur Gegenwart geworden ist. Malen von einfacheren Motiven vom Brautkleid auf Papier.

Schlüsselwörter: Sprache, Sprachäußerung, Literatur, Tradition, Geschichte, Kultur

Unter dem Begriff „Donaudeutsche“, der im Programm für das Grundschulwahlfach Deutsch mit einbeziehung von ethnokulturellen komponenten verwendet wird, werden Angehörige der deutschen Minderheit, die auf dem Gebiet Nordserbiens dh. in der Vojvodina, leben und Nachkommen von Kolonisten aus Österreich und Deutschland, die im Zeitraum vom 17. Jh. bis zur ersten Hälfte des 19. Jh. in das Gebiet des Mittellaufs der Donau angesiedelt wurden, sind. In dieses Gebiet, zu dem heute Teile Ungarns, Kroatiens, der Vojvodina und Rumäniens gehören, wanderten die meisten Deutschen aus dem ehemaligen Schwaben, zu dem heute das Bundesland Baden-Württemberg, Teile Bayerns, der Schweiz und Frankreichs gehören, ein. Angesichts der Zahl der Deutschen aus Schwaben etablierte sich im Laufe der Zeit die Bezeichnung „Donauschwaben“ für alle eingewanderten Deutschen unabhängig davon aus welchem Teil der Österreich-Ungarischen Monarchie sie kamen. Parallel zu dieser Bezeichnung wurde und wird aber auch der Name „Donaudeutsche“ als Bezeichnung für diese Einwanderer verwendet.

DIDAKTISCHE UND METHODISCHE UMSETZUNG DES CURRICULUMS

Das Curriculum für das Fach Deutsch mit Einbeziehung von ethnokulturellen Komponenten besteht aus zwei Fachbereichen: Deutsche Sprache und Literatur und Ethnokultur. Die Unterrichtsstunden sollten nicht aufgrund der Fachbereiche aufgeteilt werden, aber in jeder Stunde soll der deutschen Kultur und der Kultur der Donauschwaben in Serbien, mit einem Schwerpunkt auf Volkstradition und Bräuche, Aufmerksamkeit geschenkt werden. Beide Bereiche verflechten sich, und keines kann isoliert ohne Zusammenwirken mit anderen Bereichen gelehrt werden. Wir empfehlen jedoch eine grobe Aufteilung: Deutsche Sprache – 30 Stunden und Ethnokultur – 42 Stunden.

Die deutsche Sprache wird durch die Inhalte Literatur für Kinder ab 10 Jahren, Geschichte, Erdkunde traditionelle Kultur, Musik und Kunst gelehrt. Alle diese Inhalte sollte man gegenseitig verbinden und gleichzeitig einem bestimmten Thema (Haus und Familie, Schule, Jungen und Mädchen, Aus der Tierwelt, der Hanswurst, der Volksheld) den Vorrang geben. Um die vorgeschlagene Inhalte in eine Einheit verknüpfen zu können, wirdempfohlenden Unterricht inzweiStundenzuhalten und zweimal 45 Minuten.

Das Curriculum für das Fach Deutsch mit Einbeziehung von ethnokulturellen Komponenten baut auf den Lernergebnissen, dem Lernprozess und dem Lernerfolg auf. Die Lernergebnisse schließen die Beschreibung von integriertem Wissen, Fähigkeiten, Einstellungen und Werten, die der Schüler entwickelt, ein.

I. UNTERRICHTSPLANUNG

Das auf Lernergebnisse eingestellte Curriculum gibt den Lehrern mehr Freiheit, mehrere Möglichkeiten bei der Gestaltung des Unterrichts. Die Rolle des Lehrers ist dieses Curriculum an die bestimmte Zielgruppe (Klasse) anzupassen und dabei die Sprachkenntnisse, die Zusammensetzung der Klasse und die Merkmale der Schüler, Lehrwerke und Lehrmaterialien, die technische Ausstattung der Schule, die Ressourcen, Möglichkeiten und Bedürfnisse der lokalen Gemeinschaft, in der sich die Schule befindet, zu beachten. Von den gegebenen Lernergebnissen und Inhalten ausgehend erstellt die Lehrkraft zunächst ihren Jahresplan, aus dem sie später ihre operativen Pläne entwickelt.

Bei der Unterrichtsplanung sollte man darauf achten, dass das Lehrwerk nicht den Inhalt des Faches bestimmt, dass es auch ein Lehrmittel ist. Deswegen ist es sehr wichtig die im Lehrwerk gegebenen Inhalte selektiv einzusetzen. Neben dem Lehrwerk, als einer der Wissensquellen, soll die Lehrkraft den Schülern ermöglichen, auch andere Lernquellen zu nutzen, wie Film, Musik, Besuch in einer Bibliothek,in einem Museum, Internet. Es wird empfohlen, den Schülern keine Hausaufgaben aufzugeben, aber man könnte ihnen einige literarische Werke zum fakultativen Lesen empfehlen. Bei der Planung des Lehr- und Lernprozesses sollten das Wissen, die Erfahrung, die intellektuellen Fähigkeiten und die Interessen der Schüler berücksichtigt werden.

II. DURCHFÜHRUNG DES CURRICULUMS

DEUTSCHE SPRACHE UND LITERATUR

Die vorgeschlagenen Inhalte im Bereich der Literatur werden durch das ganze Jahr über mit Hilfe von Lehrbüchern, Arbeitsblättern als Grundmaterial für die Arbeit und mit Hilfe von Audio- und Videoaufnahmen bearbeitet, so dass der Lehrer den individuellen Eigenschaften der Schüler und den Lernergebnissen entsprechend seinen Lehrplan vorbereitet.

Pflichtlektüre sind hauptsächlich Werke, die zu dem nationalen Korpus gehören, die mit Werken der zeitgenössischen Literatur angereichert werden. Die Auswahl der Werken basiert hauptsächlich auf dem Prinzip der Altersangemessenheit, so dass am häufigsten Gedichte und Geschichten für Kinder und Jugendlichen vorkommen.

DEUTSCHE SPRACHE

Im Sprachunterricht wird die mündliche und schriftliche Kommunikation in der deutschen Bildungssprache entwickelt .

Bei den Schülern sollte man die Verwendung von Wörtern und ihre richtige Aussprache in der deutschen Bildungssprache fördern.

Das Zuhören ist eine wichtige Tätigkeit in der Kommunikation. Im Unterricht sollte das sorgfältige Zuhören, das Verstehen des mündlichen Textes und die richtige Reaktion geübt werden. Dies wird durch Hörübungen erreicht. Im Unterrichtskontext hören die Schüler zu, was andere sagen, und das bestätigen sie durch Wiederholung oder durch Paraphrasieren des Audiotextes. Aufmerksames Zuhören wird in simulierten Situationen (Sprach- und Situationsspielen) praktiziert. Die Lehrkraft sollte auch auf die richtige Aussprache der Laute achten und die Aussprache der Bildungssprache und der Sprache der Donauschwaben mit den Schülern besprechen.

Die richtige Aussprache kann man einüben auch durch:

Erzählen d.h. Nacherzählen des gehörten Textes

Erzählen d.h. Nacherzählen des gehörten und gesehenen Textes (Film)

Reproduktion – Bildbeschreibung oder Bildgeschichten

Grammatik

Die grundlegende Programmanforderung im Grammatikunterricht besteht darin, die Sprache als System zu interpretieren. Sprachphänomene werden nicht isoliert untersucht, sondern als Teil des Kontextes, in dem ihre Funktionen verwirklichen. Abhängig von der Situation dient die Grammatik zur Interpretation des Textes. Sprachphänomene werden aufgelistet und im Kontext dargestellt, d.h. sie werden in Sprachsituationen eingesetzt, in denen sie ihre Merkmale und Funktionen deutlich identifizieren, extrahieren und erklären können. Besondere Aufmerksamkeit sollte der Verwendung der Vergangenheit d.h. Perfekt und Präteritum und zusammengesetzte Sätze (Temporal-, Kausal- und Objektsätze) und der Hervorhebung des Unterschieds in Bezug auf den Donauschwäbischen Dialekt gewidmet werden.

Aussprache

Es ist notwendig, ständig auf die Wichtigkeit regelmäßiger Aussprache hinzuweisen, die durch orthoepische Übungen gefördert wird. Orthoepische Übungen werden mit entsprechenden Themen in der Grammatik und in der Literatur durchgeführt. Bei der Wortschatzarbeit wird auf die Aussprache mehrfach zusammengesetzter Wörter und zusammengesetzter Substantive geachtet, bei der Bearbeitung eines literarischen Werkes wird auf die Intonation eines Fragesatzes, auf die Satzzeichen und Pausen geachtet.

Orthoepische Übungen werden durchgeführt, indem ausgewählte Teile aus der Lektüre (nach Wahl des Lehrers oder des Schülers) laut gesprochen werden und indem der auswendig gelernte Text rezitiert oder ausgeführt wird.

Literatur

Die Grundlage des Literaturprogramms ist die Lektüre, die Texte aus Lyrik, Prosa und Drama für Kinder und Jugendliche enthält.Das Curriculum ermöglicht der Lehrkraft ihrer Wahl nach ein Werk mit einem Anderen zu ersetzen oder auszutauschen (30%). Auf diese Weise wird ein flexibler und kreativer Umgang mit literarischem Inhalt angeboten. Die Lehrkraft plant die Umsetzung des Curriculums im Einklang mit den individuellen Eigenschaften der Schüler um die Lernergebnisse zu erreichen.

Bei der Zusammenstellung literarischer Werke konzentrieren sich die Schüler darauf, die Eigenschaften der Hauptfiguren, ihre Gefühle, Handlungen und Einstellungen zu entdecken. Entsprechend den Ergebnissen werden die Schüler aufgefordert, ihre Eindrücke, Einstellungen und Urteile über die literarische Arbeit auszudrücken, die Beweise aus dem Text selbst bestätigen. Dies ermutigt die Schüler, ihr kritisches Denken und ihre eigene Forschung zu entwickeln.

Neben der Korrelation zwischen den Texten ist es notwendig, dass der Lehrer eine vertikale Korrelation zustande bringt. Der Lehrer sollte mit dem Inhalt des FachesDeutsch mit Einbeziehung von ethnokulturellen Komponenten vertraut sein, um das Prinzip der Stufenmäßigkeit zu respektieren.

Die horizontale Korrelation bringt der Lehrer zustande, in Verbindung vor allem mit den Fächern Geschichte, Geografie, Kunst, Musik, Serbische Sprache, als auch mit den Inhalten der Ethnokultur d.h. mit der Kultur der Donauschwaben.

Mögliche Beispiele der Inhaltsverbindung aus dem Bereich Geschichte, Ethnokultur, Kunst, Musik, Serbische Sprache und Informatik:

Beispiel 1

Thema: Heimat und Familie:

Lyrik: Hans Manz: Wunder des Alltags; Prosa: deutschland.de: Wie Deutschland wohnt; Lied: Larissa Sholis: Das Leben ist so schön (Musik); Heimat einer Familie von Donaudeutschen (Geschichte, Ethnokultur, Informatik) – Präsentation; Malen zum Thema: Wie waren die Wohnungen der Donaudeutschen einst und wie sind sie heute? (Wie waren einst die schwäbischen Häuser eingerichtet? Und heute?)(Kunst); Präsentation der Arbeiten im Unterricht.

Beispiel 2:

Thema: Schule

Lyrik: Alfons Schweigert: Sechs Interrogativpronomen (Die sechs Ws); Prosa: Manfred Mai: Aus dem Tagebuch einer Schülerin im Jahr 2128 (Aus dem Schultagebuch einer Schülerin im Jahre 2128; High five; Lied: Junge du bist peinlich (Musik); Film: Schule vor 100 Jahren (Wie war die Schule vor 100 Jahren?) (Geschichte, Landeskultur) Erstellung einer Präsentation und Fotocollage zum Thema: Schule in der Vergangenheit und in der Gegenwart gewordenen Zukunft (Schule in der Vergangenheit und in der Zukunft, die heute schon da ist)(Kultur, Informatik)

Beispiel 3

Thema: Hochzeitsbräuche

Film: Die Hochzeit der Banatdeutschen wie früher (Die Banatschwäbische Hochzeit so wie anno dazumal) (Geschichte, Kunst, Kultur); Erstellung einer Präsentation über Hochzeitsbräuche zwischen Donauschwaben und Serben (Informatik, Kunst); Tanz:Fröhlicher Kreisund gleichartig unter Serben (Musik, Sport)

SOZIOKULTURELLE KOMPETENZ UND DIE ETHNOKULTURELLEN KOMPONENTEN

Beim Deutsch mit Einbeziehung von ethnokulturellen Komponenten sollte besonderes die Entwicklung soziokultureller Kompetenz berücksichtigt werden, d.h. ein allgemeines Wissen über die Welt im Allgemeinen, Ähnlichkeiten und Unterschiede zwischen den kulturellen und kommunikativen Modellen der Gemeinschaft und eigener Minderheitengemeinschaft. Nach und nach sollten sich die Schüler mit den Bräuchen der Donauschwaben vertraut machen.

Einen besonderen Aspekt der soziokulturellen Kompetenz ist die interkulturelle Kompetenz, die die Bewusstmachung des Anderen, das Kennen und Verstehen der Gemeinsamkeiten und Unterschiede zwischen den Welten, der Sprachgemeinschaften innerhalb sich der Schüler bewegt, einschließt. Die interkulturelle Kompetenz beinhaltet auch die Toleranzentwicklung und die positive Einstellung gegenüber den individuellen und kollektiven Merkmalen der Sprecher von anderen Sprachen, den Angehörigen der anderen Kulturen, die sich in einem größeren oder geringeren Maß von der Eigenen unterscheiden. Also das Einführen von soziokulturellen Inhalten auf dem niedrigsten Sprachniveau wird der Entwicklung einer interkulturellen Persönlichkeit beigetragen, durch das Bewusstmachen von Werten verschiedener Kulturen und Entwicklung der Fähigkeit, die erworbenen interkulturellen Erfahrungen in das eigene kulturelle Verhaltens-, und Glaubensmodell zu integrieren.

III. BEGLEITEN UND BEURTEILEN DES LERNPROZESSES UND DES UNTERRICHTS

Das Begleiten und die Beurteilung von Schülerleistungen ist in der Funktion der Erreichung von Lernergebnissen und beginnt mit der Beurteilung des Eingangsniveaus im Verhältnis zu dem was im Lernprozess beurteilt wird. Jede Aktivität ist eine gute Gelegenheit für die Beurteilung von Lernfortschritten und für Rückmeldungen. Jede Unterrichtsstunde und jede Schüleraktivität ist eine Gelegenheit für die formative Beurteilung d.h. für das Registrieren von Lernfortschritten und für das Planen von weiteren Aktivitäten.

Die formative Beurteilung ist Bestandteil des modernen Unterrichts und beinhaltet die Beurteilung von Wissen, Fertigkeiten, Einstellungen und Verhalten, wie auch die Entwicklung von entsprechenden Kompetenzen im Lehr-und Lernprozess. Bei der formativen Beurteilung werden Informationen über Lernfortschritte gesammelt und die meisten Techniken, die dabei eingesetzt werden, sind: Durchführung von praktischen Aufgaben, Beobachten und Notieren von Schüleraktivitäten im Unterricht, Lehrer – Schüler Kommunikation, Führung von Schülerregister (Lernfortschritt Mappe) usw. Die Ergebnisse der formativen Beurteilung sollen am Ende des Unterrichtsmoduls summativ in einer Bewertung – Note zusammengefasst werden.

Die Arbeit jeder Lehrkraft besteht aus Planen, Durchführen, Begleiten und Beurteilen. Es ist wichtig, dass die Lehrkraft andauernd nicht nur die Schülerleistungen und den Unterrichtsprozess begleitet und beurteilt, sondern auch sich selbst und die eigene Tätigkeit. Alles was zu guten Ergebnissen führt, wird die Lehrkraft weiter in ihrerUnterrichtspraxis einsetzen und alles was nicht genug effektiv und effizient ist, sollte geändert werden.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ

Назив предмета:	Немачки језик са елементима националне културе
Циљ:	Циљ учења Немачког језика с елементима националне културе је неговање немачког језика читањем књижевних дела, упознавањем и разумевањем историјске и културне баштине Немаца који живе на немачком говорном подручју (СР Немачка, Аустрија, Швајцарска) и Подунавских Немаца, ради поштовања традиције, културе и развијања интеркултурности као начина живота у савременом друштву.
Разред	Седми
Годишњи фонд часова	72 часа

ИСХОДИ **Након обрађеног подручја /теме, ученик ће бити у стању да:**	**ПОДРУЧЈЕ/ ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
1. Немачки језик и књижевност		
– правилно изговара речи пазећи на место нагласка и реченичну интонацију; – говори јасно поштујући норме немачког језика; – разговетно и без тешкоћа чита наглас књижевне и некњижевне текстове у складу са својим узрастом и језичким развојем; – користи различите облике приповедања као што су описивање портрета описивање пејзажа приповедање у 1. и у 3. лицу; – састави усмени текст на основу књижевног дела; – састави усмени текст на тему из свакодневног живота на основу унапред датих подстицаја; – састави писани текст на основу прочитаног књижевног дела; – састави писани текст на тему из свакодневног живота на основу унапред датих подстицаја; – састави слободан текст на основу своје маште; – употреби правилно прошло време перфекат и претерит правилно употреби узрочну, временску реченицу наведе неке карактеристике приповетке као књижевног облика; – упореди лирске и епске облике књижевности;	Правилан изговор	– Акценат вишесложних речи. – Акценат сложених именица. – Интонација и паузе које се односе на интерпункцијске знакове. – Интонација упитне реченице.
	Језик и језичко изражавање – усмено – писмено	– Богаћење речника – -синоними и антоними, -интернационализми, -дијалектизми (дијалект Подунавских Немаца) и њихова замена стандардном немачком лексиком. – Препричавање садржине књижевног / некњижевног текста. – Описивање пејзажа или портрета. – Вођено приповедање. – Вођен писмени састав. – Слободан писмени састав. – Разлика између немачког стандардног језика и дијалекта Подунавских Немаца. – Причање догађаја у прошлости. – Употреба сложених реченица: узрочна, временска, објекатска...
– у књижевном делу препозна тему и мотив; – у књижевном делу препозна главне ликове и наведе њихове карактеристике; – исприча садржај представе или филма за децу и омладину и наведе основне карактеристике главних јунака; – упореди школу у 19. веку и данас; – да интерпретира једну народну песму на немачком и песму са истом темом на српском језику; – да наведе неке разлике између дечака и девојчица у пубертету; – да исприча причу о деци из	Књижевност – немачког говорног подручја – (СР Немачка, Аустрија, Швајцарска) – Подунавских Немаца	Поезија 1. Корнелиа Шолтес: Породица Насхорн је одпутовала (Die Familie Nashorn ist verreist) 2. Росвита Фрелих: Питање (Frage) 3. Алфонс Швајгерт: Шест упитних заменица (Die sechs Ws) 4. Народна песма: Ја сам твоја, ти си мој (Ich bin dein, du bist mein) 5. Уте Андерсен: Сан (Traum) 6. Ханс Манц: Чудо свакодневнице (Wunder des Alltags) 7. Валтер фон дер Фогелвајде: Под липом (Unter der Linde) 8. Јосеф Лихиус: Лето одскаче као лоптица скочица (Der Sommer schlägt die Federbälle) Проза 1. Анете Веберсбергер: Извињачки логор (Ferienlag) 2. Ахим Бергер: Зашто је Пица закаснила (Wie Pizza zu spät gekommen ist)

дечијег села у Немачкој и у Сремској Каменици; – да исприча причу о Тил Ојленшпигелу и наведе једну еквивалентну личност у српској народној књижевности (нпр. Ђоса); – да одрецитује једну средњовековну песму		3. Манфред Ман: Из дневника једне ученице године 2128 (Aus dem Schultagebuch einer Schülerin im Jahre 2128 4. Едит Таушек: Девојчице и дечаци (Wie sind Jungen, wie sind Mädchen?) 5. Корнелиа Шолтес: Животиње зими (Tiere im Winter) 6. Корнелиа Шолтес: Временска прогноза (Wetterbericht) 7. deutschland.de: Како станује Немачка (Wie Deutschland wohnt) 8. Ерих Кестнер: Како је Тил Ојленшпигел лечио болеснике (Wie Eulenspiegel die Kranken heilte) 9. Георг П. Петресон: Тил Ојленшпигел, превод на српски Аница Савић Ребац – по избору 10. Керстин Гранц: Компјутер свуда – где нам је он све потребан? (Computer überall – Wo braucht man sie?) 11. Ролф Кренцер: Дан за пливање (Schwimmtag) Драмски текстови Филм 2014: Тил Ојленшпигел – 1. део (Till Eulenspiegel) https://www.dailymotion.com/video/x80c6db Филм: Школа пре 100 година (Wie war die Schule vor 100 Jahren?) https://www.youtube.com/watch?v=510ymihDdbk Филм: Свадба код банатских Немаца као што се некада слвила (Die Banatschwäbische Hochzeit so wie anno dazumal) https://www.youtube.com/watch?v=YfCxRyls_eI
2. Елементи националне културе		
– препозна елементе и вредно-сти културне баштине и традиције; – наведе карактеристике школског живота у Војводини и Србији у 19. и почетком 20 века; – опише неке просторије (кухињу, спаваћу собу..) у кући немачких колониста у Војводини; – наведе државе немачког говорног подручја и њихове главне градове и да их одреди на географској карти; – наведе најзначајније знаменитости у Берлину; – наведе карактеристике свадбеног обичаја код Подунавских Немаца и упореди са свадбеним обичајима код Срба у Војводини; – познаје рад земљорадника на територији Војводине како Подунавских Немаца тако и Срба у 18. и 19. веку у Војводини (исушивање мочвара, претварање тла у плодне оранице); – одплеше један за ученика нов традиционални плес Немаца са немачког говорног подручја; – као ученик 7. разреда учествује у организацији обележавање немачких обичаја (Божић, Св. Никола, Св. Мартин и Ускрс) за све заинтересоване ученике дотичне основне школе; – као ученик 7. разреда учествује у организацији Петог годишњег доба период пре 40 –дневног поста (Fasching) за све заинтерсоване ученике дотичне школе; – да представи живот и дело барем једног сликара Подунавских Немаца; – састави своју збирку рецепата за традиционална јела Подунавских Немаца, Немаца са немачког говорног подручја и Срба;	Историја, географија традиционална култура и баштина – празници – народни обичаји – национална јела – фолклор – филм	Уређење немачке куће у Војводини. Школски ред у Војводини у 19. веку. Немачко говорно подручје; државе СР Немачка, Аустрија, Швајцарска и Лихтенштајн; главни градови и суседне државе Берлин, главни град Немачке Свадбени обичаји код Подунавских Немаца Свадбени обичаји код Срба. Празници: Св. Мартин, Св. Никола, Божић,Ускрс, Фашинг и обичаји који су везани за те празнике код Немаца на немачком говорном подручју и код Подунавских Немаца. Народни плес Подунавских Немаца: – Радостан круг – Fröhlicher Kreis Народни плес код Срба – у договору са наставником музичког/ физичког васпитања Састављање збирке рецепата за јела Подунавских Немаца, Немаца на немачком говорном подручју и Срба. Културне манифестације у Удружењу Подунавских Немаца. Посета Завичајној кући у Сремским Карловицма (непосредно или виртуелно) и израда презентације исте. Избор пригодних текстова из часописа Mosaik за децу и омладину. Подкаст MeinLenau – прилози по избору.
	Музичка култура – певање – слушање	Слушање и певање 1. Арнд Мехснер: Ми летимо (Wir fliegen) 2. Хај фајф: Дечко баш си одбојан (Junge du bist peinlich) 3. Лариса Шорис: Ја сам ја (Ich bin ich) 4. Рајнхард Хорн: Распуст (Ferienzeit) 5. Детлеф Јекер: Плес животиња (Tanzlied der Tiere) 6. Лариса Шорис: Живот је тако леп (Das Leben ist so schön) 7. Лариса Шорис : Сунце, плажа и море (Sommer, Sonne und Meer)

– на основу рецепта припреми уз асистенцију одрасле особе (родитељ, наставник) једно јело Подунавских Немаца; – пева народне и савремене дечије песме које се односе на празнике и свакодневни живот, а примерене су узрасту ученика седмог разреда; – илуструје саслушан или прочитан текст; – различитим техникама изрази своју креативност на различите теме.		
	Ликовна култура	Израда божићних украса и украшавање јелке у учионици. Упознавање слика Стефана Јегера сликара из 19. века. Сликање темперама или акварелом: Соба у кући Подунавских Немаца у Војводини. Земљорадник у пољу (по мотивима Стефана Јегера) Израда макете собе у кући Подунавских Немаца. Израда маски за маскенбал. Израда цртежа на тему: Унутрашње уређење типичне куће Подунавских Немаца. Израда колажа од фотографија на тему Школа некада и у будућности која је постала садашњост. Исликавање једноставнијих мотива веза са свадбене ношње на папиру.

Кључни појмови садржаја: језик, језичко изражавање, књижевност, традиција, историја, култура

Појам Подунавски Немци у Програму за изборни наставни предмет за основне школе Немачки језик са елементима националне културе означава припаднике немачке мањине, који живе на подручју Србије односно Војводине, а који су потомци колониста из Аустрије и Немачке насељених у крајеве средњег тока Дунава у периоду од 17. века до прве половине 19. века. У ове пределе, који данас обухватају делове Мађарске, Хрватске, Војводине и Румуније највећи број Немаца је досељен из некадашње Швапске (Schwaben), која данас обухвата покрајину Баден Виртенберг, делове Баварске, Швајцарске и Француске. С обзиром на бројност Немаца из Швапске временом се усталио назив за све Немце досељене у Подунавље, Подунавске Швабе (Donauschwaben) али паралелно са тим називом је као одредница за ове досељенике употребљаван и употребљава се, додуше ређе, назив Подунавски Немци (Donaudeutsche).

УПУТСТВА ЗА ДИДАКТИЧКО-МЕТОДИЧКО ОСТВАРИВАЊЕ ПРОГРАМА

Програм наставе и учења Немачког језика са елементима националне културе чине две предметне области: Немачки језик и књижевност и Национална култура. Подела наставних часова не би требала да буде урађена на основу предметних области, али на сваком часу треба посебну пажњу посветити култури изражавања ученика и култури Подунавских Немаца у Србији са нагласком на народну традицију и обичаје. Обе области се прожимају и ниједна се не може изучавати изоловано и без садејства са другим областима. Ипак препоручујемо оквирну поделу: Немачки језик – 30 часова и Национална култура – 42 часа.

Немачки језик се изучава на садржајима из књижевности за децу старију од 10 година, историје, географије, традиционалне културе, музичке и ликовне културе. Све ове садржаје је потребно повезати, али истовремено предност дати једној одређеној теми (Дом и породица, Школа, Дечаци и девојчице, Из животињског света, Народни лакрдијаш и јунак). Да би се препоручени садржаји могли повезати у једну целину предлаже се одржавање наставе као двочаса у трајању од два пута по 45 минута.

Програм наставе и учења Немачког језика са елементима националне културе заснован је на исходима, односно на процесу учења и ученичким постигнућима. Исходи представљају опис интегрисаних знања, вештина, ставова и вредности које ученик гради.

I. ПЛАНИРАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Програм наставе и учења оријентисан на исходе наставнику даје већу слободу, више могућности у креирању и осмишљавању наставе и учења. Улога наставника је да контекстуализује овај дати програм потребама конкретног одељења имајући у виду: ниво знања немачког језика, састава оделења и карактеристике ученика; уџбенике и друге наставне материјале које ће користити; техничке услове, наставна средства и медије којима школа располаже; ресурсе, могућности, као и потребе локалне средине у којој се школа налази. Полазећи од датих исхода и садржаја наставник најпре креира свој годишњи, глобални план рада из кога ће касније развијати своје оперативне планове.

У фази планирања наставе и учења веома је важно имати у виду да је уџбеник наставно средство и да он не одређује садржаје предмета. Зато је потребно садржајима датим у уџбенику приступити селективно. Поред уџбеника, као једног од извора знања, на наставнику је да ученицима омогући увид и искуство коришћења и других извора сазнавања као што су филм, музика, посета библиотеци, музеју, интернет итд. Препоручује се да се ученицима не задају домаћи задаци, али им се могу предложити књижевна дела за необавезно читање. Приликом планирања процеса наставе и учења треба водити рачуна о знањима, искуствима, интелектуалним способностима и интересовањима ученика.

II. ОСТВАРИВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК И КЊИЖЕВНОСТ

Препоручени садржаји из области Књижевност се обрађују у току целе године из уџбеника, радних листова као основног материјала за рад, аудио и визуелних снимака тако што наставник свој план израђује у складу са индивидуалним карактеристикама ученика и са исходима учења.

Обавезна лектира се састоји углавном од националног корпуса који чине дела савремене књижевности. Избор дела се ослања, углавном, на делима по принципу примерености узрасту, те је најзаступљенија поезија и проза за децу и омладину.

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

У настави језика ученици се оспособљавају за усмену и писмену комуникацију стандардним немачким језиком.

Од ученика треба захтевати употребу речи стандардног немачког језика као и њихов правилан изговор.

Слушање је важна активност у комуникацији. Ученике треба упућивати на пажљиво слушање саговорника и разумевање изговореног као и на правилно реаговање. Ово се постиже вежбама слушања. У наставном контексту ученици слушају оно што други говоре и то потврђују понављањем или парафразирањем слушне поруке. Наставник треба да обрати пажњу и на правилан изговор гласова, да са ученицима прокоментарише изговор гласова у стандардном језику и у језику Подунавских Немаца.

Правилан говор се може увежбавати и:

Причањем тј. препричавањем одслушаног текста.

Причањем тј. препричавањем одслушаног и одгледаног текста (филм).

Репродукцијом – описивањем слике или следа радње на основу илустрација.

Граматика

Основни програмски захтев у настави граматике је тумачити језик као систем. Језичке појаве не проучавају се изоловано већ као део контекста у којем се остварују њихове функције. У зависности од ситуације граматика се ставља у сврху тумачења текста. Језичке појаве се наводе и приказују у контексту односно смештају се у говорне ситуације у којима се могу јасно препознати, издвојити и објаснити њихове карактеристике и функције. Нарочиту пажњу треба посветити употреби прошлог времена тј. перфекта и претерита као и сложене реченице (узрочна, временска, објекатска) и истицању разлике у односу на дијалект Подунавских Немаца

Изговор

Потребно је константно указивати на важност правилоног изговора који се негује извођењем ортоепских вежби. Ортоепске вежбе се спроводе уз одговарајуће теме из граматике и књижевности. Приликом обраде лексике обраћа се нарочита пажња на изговор вишесложних речи и сложених именица, приликом обраде књижевног дела на интонацију упитне реченице, интерпункцијске знакове и паузе.

Ортоепске вежбе се спроводе и говорењем наглас одабраних делова из лектире (по избору наставника или ученика) и рецитовањем односно извођењем напамет наученог текста.

КЊИЖЕВНОСТ

Основу програма књижевности чини лектира која се састоји од лирских и прозних и текстова за децу и омладину. Програм допушта наставнику допуњавање или замену једног његовог дела (30%) по сопственом избору. Тако осмишљен програм омогућава флексибилан и креативан приступ књижевним садржајима. Наставник планира њихову реализацију у складу са индивидуалним карактеристикама ученика ради постизања исхода учења.

Приликом обраде књижевних дела ученици се усмеравају на откривање карактеристика главних ликова, њихових осећања, поступака и ставова. У складу са исходима ученици се подстичу на изражавање својих утисака, ставова и судова о књижевном делу које поткрепљују доказима из самог текста. Овим се код ученика подстиче развој сопственог критичког мишљења и истраживања.

Поред корелације међу текстовима, неопходно је да наставник успостави вертикалну корелацију. Наставник треба да је упознат са садржајима предмета Немачки језик са елементима националне културе за ниже разреде и за осми разред ради поштовања принципа поступности.

Хоризонталну корелацију наставник успоставља, пре свега, са наставом предмета Историја, Географија, Ликовна култура, Музичка култура, Српски језик као и са садржајима националне културе тј. културе Подунавских Немаца

Могући примери повезивања садржаја из области Историје, Националне културе, Ликовне културе, Музичке културе, Српског језика и Информатике:

Пример 1
Тема: Дом и породица:
Поезија: Ханс Манц: Чудо свакодневнице (Wunder des Alltags); проза: deutschland.de: Како станује Немачка (Wie Deutschland wohnt); песма: Лариса Шолис: Живот је тако леп (Das Leben ist so schön) (Музичка култура); Дом једне породице Подунавских Немаца (Историја, Национална култура, Информатика) – презентација; израда цртежа на тему: Како су некада били уређени домови Подунавских Немаца, а како данас? (Wie waren einst die schwäbischen Häuser eingerichtet? Und heute?) (Ликовна култура); излагање радова у учионици.

Пример 2
Тема: Школа
Поезија: Алфонс Швајгерт: Шест упитних заменица (Die sechs Ws); проза: Манфред Маи: Из дневника једне ученице године 2128 (Aus dem Schultagebuch einer Schülerin im Jahre 2128; Хај фајф; песма: Дечко

баш си одбојан (Junge du bist peinlich) (Музичка култура); филм: Школа пре 100 година (Wie war die Schule vor 100 Jahren?) (Историја, Национална култура) Израда презентације и колажа од фотографија на тему: Школа некада и у будућности која је постала садашњост. (Schule in der Vergangenheit und in der Zukunft, die heute schon da ist) (Ликовна култура, информатика)

Пример 3
Тема: Свадбени обичаји
Филм: Свадба код банатских Немаца као што се некада слвила (Die Banatschwäbische Hochzeit so wie anno dazumal) (Историја, Ликовна култура); Израда презентације на тему Свадбени обичаји код Подунавских Немаца и Срба (Информатика, Ликовна култура) ; Плес: Радостан круг – Fröhlicher Kreis (Радостан круг) и еквивалент код Срба (Музичка култура, Физичка култура)

СОЦИОКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА И ЕЛЕМЕНТИ НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ И ТРАДИЦИЈЕ

У настави немачког језика са елементима националне културе нарочиту пажњу треба посветити развоју социокултурне компетенције, као скупу знања о свету уопште, сличностима и разликама између културних и комуникативних модела друштвене заједнице и своје мањинске заједнице. Ученике треба постепено упознавати са обичајима Подунавских Немаца.

Посебан аспект социокултурне компетенције представља интеркултурна компетенција, која подразумева развој свести о другом и другачијем, познавање и разумевање сличности и разлика између светова, односно говорних заједница, у којима се ученик креће. Интеркултурна компетенција подразумева и развијање толеранције и позитивног става према индивидуалним и колективним карактеристикама говорника других језика, припадника других култура, које се у мањој или већој мери разликују од његове сопствене. Дакле, надовезивањем на већ обрађене социокултурне садржаје у нижим разредима све више се јача свест о вредности различитих култура и развија способност за интегрисање интеркултурних искустава у сопствени културни модел понашања и веровања.

III. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Праћење и вредновање резултата напредовања ученика је у функцији достизања исхода, а започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на шта ће се процењивати његов даљи ток напредовања, као и оцена. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације. Сваки наставни час и свака активност ученика је прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности.

Формативно вредновање је саставни део савременог приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Као формативно мерење подразумева прикупљање података о ученичким постигнућима, а најчешће технике су: реализација практичних задатака, посматрање и бележење ученикових активности током наставе, непосредна комуникација између ученика и наставника, регистар за сваког ученика (мапа напредовања) итд. Резултати формативног вредновања на крају наставног циклуса треба да буду исказани и сумативно – бројчаном оценом.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује диференцирано, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити.